

สบ น.การศึกษา
 น.เกษตร กองยุทธศาสตร์ฯ
 น.วิ. น.สาธารณสุข
 (ลงชื่อ) .....
 ..... / ..... / .....
 ที่ ชม ๐๗๐๘/ว ๒๕๖๘

เทศบาลตำบลสันโป่ง
 เลขที่รับ..... ๓๕๖๕
 วันที่รับ..... ๑๐ พ.ค. ๒๕๖๘
 เวลา.....
 สำนักงานเกษตรอำเภอแมริม
 ถนนเชียงใหม่ - ผาง ชม. ๕๐๑๘๐

สำนักปลัดเทศบาล
 เลขที่รับ..... ๑๒๓๕
 วันที่รับ..... ๑๐ พ.ค. ๒๕๖๘
 เวลา.....

๖ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์แจ้งเตือนการระบาดศัตรูพืชในนาข้าว
 เรียน ตามรายชื่อแนบท้าย

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายชื่อแนบท้าย จำนวน ๑ ฉบับ
 ๒. แนวทางการป้องกันกำจัดโรคไหม้ข้าว จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยสำนักงานเกษตรอำเภอแมริม พบการระบาดของโรคไหม้ข้าวที่เกิดจากเชื้อรา *Pyricularia oryzae* ทำให้เกิดอาการใบมีแผลคล้ายรูปตา มีสีน้ำตาลเทาตรงกลาง หากรุนแรงกล้าข้าวจะแห้งตาย ในระยะแตกกอแผลจะใหญ่ขึ้นขยายติดกันและใบจะหลุดจากกาบ หากเกิดที่คอรวงจะทำให้รวงข้าวเปราะหักง่าย และรวงร่วง ปัจจัยเสี่ยงได้แก่ พันธุ์ข้าวอ่อนแอ สภาพอากาศชื้น อุณหภูมิเหมาะสมและการใส่ปุ๋ยไนโตรเจนสูง ดังนั้นเพื่อให้การป้องกันกำจัดโรคไหม้ข้าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

ในการนี้ สำนักงานเกษตรอำเภอแมริม ขอบความอนุเคราะห์ท่านประชาสัมพันธ์แนวทางการป้องกันกำจัดโรคไหม้ข้าว ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ตำบลของท่านได้รับทราบอย่างทั่วถึง รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลสันโป่ง
 - สำนักเกษตรอำเภอแมริม ขอประชาสัมพันธ์
 แนวทางการป้องกันกำจัดโรคไหม้ข้าว ในนาเกษตรกร
 ในพื้นที่ รับผิดชอบตามสิ่งที่ส่งมาด้วย
 ที่ส่งมาด้วย
 (นางสาวณัฐนันท์ ไกรศรีพันธุ์)
 นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ

ขอแสดงความนับถือ

 (นางรัชนิวรรณ เป็งพรม)
 เกษตรอำเภอแมริม

สำนักงานเกษตรอำเภอแมริม
 โทร. ๐-๕๓๒๙-๗๓๒๓
 E-mail : maerim.cnx@doae.go.th

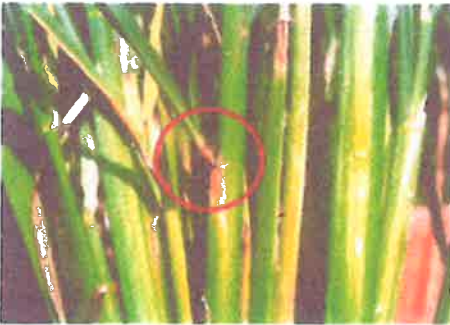
โรคไหม้ข้าว

เชื้อสาเหตุ : เชื้อรา *Pyricularia oryzae*

ลักษณะอาการ

ระยะกล้า ใบมีแผลจุดสีน้ำตาลคล้ายรูปตา มีสีเทา อยู่ตรงกลางแผล ความกว้างของแผลประมาณ 2 - 5 มม. และความยาวประมาณ 10 - 15 มม. แผลสามารถขยายลุกลามและกระจายทั่วบริเวณใบ ถ้าโรครุนแรงกล้าข้าวจะแห้งพุบตาย อาการคล้ายถูกไฟไหม้

ระยะแตกกอ อาการพบได้ที่ใบ ข้อต่อของใบ และข้อต่อของลำต้น ขนาดแผลจะใหญ่กว่าที่พบในระยะกล้า แผลลุกลามติดต่อกันได้ที่บริเวณข้อต่อ ใบจะมีลักษณะแผลซ้ำสีน้ำตาลดำ และมีกลิ่นหุดจากกาบใบ

ระยะออกรวง (โรคไหม้คอรวง หรือ โรคเน่าคอรวง) ข้าวที่เริ่มให้รวง เมื่อถูกเชื้อราเข้าทำลาย เมล็ดจะลีบ หากเป็นโรคตอนใกล้เก็บเกี่ยว จะปรากฏรอยแผลซ้ำสีน้ำตาลที่บริเวณคอรวง ทำให้เปราะหักง่าย รวงข้าวร่วงหล่นเสียหาย

การแพร่ระบาด

พบโรคในแปลงนาที่ปลูกข้าวหนาแน่น ทำให้ยับยั้งลมใส่ปุ๋ยอัตราสูง สภาพอากาศร้อนตอนกลางวัน และชื้นจัดตอนกลางคืน โดยกระแสลมแรงจะเป็นตัวช่วยในการแพร่กระจายโรคได้ดี

แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

1. ปลูกเมล็ดพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น ไตรโซคลาโซล คาซูกาไมซิน คาร์เบนดาซิม โพรคลอราซ ตามอัตราที่ฉลากระบุ
2. หว่านเมล็ดพันธุ์ในอัตราที่เหมาะสม คือ 15 - 20 กก. ต่อไร่ ในแปลงควรมีการถ่ายเทอากาศได้ดี และไม่ควรรไฝปุ๋ยไนโตรเจนสูงเกินไป ถ้าสูงถึง 50 กก.ต่อไร่ โรคไหม้จะพัฒนาอย่างรวดเร็ว
3. สำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ ถ้าพบอาการของโรค ควรปฏิบัติ ดังนี้
  - พ่นเชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลิส) อัตราตามคำแนะนำในฉลาก
  - พ่นเชื้อไตรโคเดอร์มาอัตรา 1 กก.ต่อน้ำ 200 ลิตร
4. หากพบการระบาดของโรค โดยพบแผลโรคไหม้เฉลี่ย 2 - 3 แผลต่อใบ ควรฉีดพ่นสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น ไตรโซคลาโซล คาซูกาไมซิน อิติเฟนฟอส ไอโซโพรโทไอลีน คาร์เบนดาซิม ตามอัตราที่ฉลากระบุ
5. ใช้พันธุ์ต้านทานต่อโรคไหม้
  - ภาคกลาง เช่น สุพรรณบุรี 1 สุพรรณบุรี 60 ปราชญ์บุรี 1 พลายงาม ข้าวเจ้าหอมพิษณุโลก 1
  - ภาคเหนือ และตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น ข้าวเจ้าหอมพิษณุโลก 1 สุรินทร์ 1 เหนียวอุบล 2 สันป่าตอง 1 ทางยี 71 กุเมืองหลวง ชาวโป่งไคร้ น้ำรุ
  - ภาคใต้ เช่น ดอกพะยอม กข 55

